

»Vaikuttava ja taidokkaasti rakennettu romaani,
jossa jännitys tiivistyy melkein sietämättömäksi.»

– AFTONBLADET

ULF
KVENSLER

WSOY

POLTETTU

Suomentanut Leena Virtanen

ULF
KVENSLER
POLTETTU

SUOMENTANUT LEENA VIRTANEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Nietzschen sitaatin suomentanut J. A. Hollo.

Ruotsinkielinen alkuteos
Brandmannen

Copyright © Ulf Kvensler 2023
Published by agreement with Salomonsson Agency
Suomenkielinen laitos © Leena Virtanen ja WSOY 2025

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-48695-5
PAINETTU EU:SSA

OSA 1

Jos olisin silloin tiennyt mitä tiedän nyt,
en tietäisi sitä nyt.

STANISŁAW JERZY LEC

NÄIN UNTA ETTÄ oli kesä ja uin järvessä vaarin mökillä. Kaikki oli ihan samanlaista kuin silloin kun olin pieni mutta olin silti oma itseni, olin aikuinen.

Minulla oli juuri sellainen olo kuin varmaan kaikilla on pienenä. Sitä elää hetkessä ihan eri tavalla kuin aikuisena. Kesä kurottautui joka suuntaan, niin pitkälle kuin pystyi näkemään.

Kelluin vedessä vähän matkan päässä rannasta ja minulla oli sukellusmaski ja snorkkeli. Katselin veden alle, toisenlaiseen, hiljaiseen maailmaan. Pohja näytti vähän niin kuin rihlatulta, siinä kohoili pienen pieniä hiekkadyynejä, ihan kuin miniatyyri-Saharassa. Ja valo veden alla välkehti. Pinnan väreily sen kai aiheutti. Siellä täällä pohjasta pisti järviruokoja, jotka keinahtelivat kevyesti ees taas. Pienet kalat, melkein läpikuultavat, pakenivat kun niitä yritti koskettaa kädellä. Snorkkelin suukappale maistui kumilta, maku oli ihan sama kuin silloin kun olin pieni. Jokainen hengenveto pihisi korvissa. Se kuulosti siltä kuin olisin ollut syvänmerensukeltaja satojen metrien syvyydessä pinnan alla.

Uni oli mielettömän todentuntuinen.

Minä en uinut vaan vedin itseäni sormilla eteenpäin järvenpohjaa pitkin. Veteen muodostui hiekkapilviä, kuin pieniä räjähdyksiä. Se näytti minusta coolilta.

Sitten vain kelluin hiljaa pinnan tuntumassa ja katselin järvenselälle. Minua hiukkasen karmaisi, koska vähän matkan

päässä pohja katosi ja suuri pimeys nielaisi auringonvalon. Vaari oli aina jaksanut jankuttaa, että jonkin matkan päässä rannasta oli vedenalainen jyrkäne. Pienenä en koskaan mennyt niin pitkälle, koska jalat eivät yltäneet pohjaan ennen äkkisyväkkään, mutta aikuisena olen tietenkin käynyt reunalla. Ensimmäinen vesi ulottuu suunnilleen nänneihin, sitten vielä yksi askel ja pohja katoaa. Arvelen, että järvi syvenee siinä tyyliin viisi metriä kerralla.

Vaari jaanasi minulle ja Klaralle kyllästymiseen asti, että äkkisyvän reunaan ei saa mennä. Ikään kuin meillä olisi käynyt mielessäkin uskaltautua sinne asti, kuusivuotiaalla ja kolmi- vuotiaalla. Minä pelkäsin äkkisyvää kuollakseni. Ja jos rehellisiä ollaan, niin vielä aikuisenakin tuntuu oudosti vatsassa, kun ottaa pari askelta reunan yli ja pää hulahtaa veden alle.

Oli miten oli. Unessa tunsin viileämmän veden pyyhkäisevän ihoani. Tiedättekö sen tunteen? Luulisin, että se johtuu virtauksista, jotka nostavat vettä järven syvemmistä osista lähemmäs pintaa. Kurkotin siis taas sormilla pohjaa kohti, jotta voisoin lähteä vetämään itseäni takaisin rantaan päin.

Mutta en yltänytkaan pohjaan.

Olin kai siinä kelluskellessa ajahtanut huomaamattani jokusen metrin ulommas järvelle.

Aloin hädissäni räpiköidä ja pinnistellä ylettyäkseni sormenpäillä pohjaan, mutta ei siitä ollut apua. Pelkäsin, että jäisin avuttomana veteen sätkimään ja ajautuisin hiljalleen äkkisyvän reunan yli, järven syviin osiin, missä vesi oli ihan mustaa, eikä mitenkään voinut tietää, mitä alapuolella oli. Ehkä syvyyksissä vaani suuria kaloja tai ankeriaita, ajatelkaa nyt jos jokin yhtäkkiä hipaisisi jalkaa, eikä yhtään tietäisi mikä se oli. Ihan sairaan pelottavaa.

Unessa menin paniikkiin.

Sitten muistin, että osaan uida. Koska minähän olin se joka olen nyt, olin aikuinen.

Kroolasin kuin hullu kunnes pääsin taas matalampaan veteen, mikä olisi todellisuudessa vienyt noin viisi sekuntia. Unessa jouduin kuitenkin kauhomaan ainakin vartin.

Lopulta sormenpääät ylsivät taas pohjaan, huokaisin helpotuksesta ja vedin itseäni viimeiset metrit kohti rantaan. Kun vesi alkoi olla tosi matalaa, se tuntui niin lämpimältä että ihoa melkein poltti.

Kohotin katseeni, sukellusmaski valui vettä enkä nähnyt kunnolla, mutta rannalla joku pieni hahmo juoksi minua kohti. Joku kolmivuotias. Klara.

En ole vuosikausiin nähnyt unta Klarasta. Mutta nyt ilahduin. Riisuin maskin ja nousin vedestä. Klara oli nakuna ja hän ryntäsi veteen ja alkoi loiskuttaa ja roiskia vettä minun päälleni minkä kerkisi. Minä roiskutin takaisin, ja Klara kiljui ihastuksesta.

Puolet hänen hiuksistaan olivat palaneet kokonaan, kasvojen toisen puolen iho oli mustunut ja halkeillut, toinen käsivarsi samaten. Mutta silmät hänellä vielä oli.

Oltiin siis siinä kohtaa.

Sitä ei kuitenkaan huomannut Klarasta ollenkaan. Että hänellä olisi kipuja tai mitään. Hän leikki ja mekasti ihan kuin yleensäkin, niin kuin minäkin.

Jokin Klaran kasvopiiirteissä sai hänet näyttämään aina iloiselta. Tai ehkä pikemminkin tyytyväiseltä. Niin kuin hän olisi koko ajan hyvällä tuulella. Siis ei tietenkään silloin, kun hänellä oli paha mieli tai hän oli kiukkuinen. Mutta oli kuin hänen perusasetuksensa olisi »ai että miten ihanaa elämä on». Se oli kai yksi syy, miksi tykkäsin hänestä niin paljon. Klara oli valtavan positiivinen pikku ihminen. Ja siihen päälle vielä se, että

minä olin hänen idolinsa, tottahan sekin vaikutti. Olin kolme vuotta vanhempi ja osasin ja tiesin enemmän melkein kaikesta. Mutta Klara luuli, että minä tiesin *kaiken*. Hän sai minut tuntemaan itseni isommaksi kuin olin.

Roiskimme vettä toistemme päälle jonkin aikaa, sitten nousimme rantaan ja aloimme rakentaa hiekkalinnaa. Näytin Klaralle, että hiekan piti olla sopivan kosteaa jotta se pysyy kasassa, kun ämpäriin kääntää ylösalaisin. Ja että ämpäriä pitää naputtaa lapiolla niin hiekka irtoaa paremmin.

Klara työnsi märän, tummanruskean hiussuortuvan suuhunsa ja imi. Hän kyykki ihan kyljessäni kiinni, nojasi minuun, laski noin vain toisen käden minun jalalleni. Se tuntui mukavalta. Olla siinä lähestulkoon yhteen kasvaneina.

Klara haisi vähän palaneelta.

Täytin ämpäriin sopivan kostealla hiekalla, käänsin sen ylösalaisin, naputin lapiolla. Silloin Klara sanoi:

»Isak, älä lähde sinne.»

»Mitä tarkoitat? Älä lähde minne?»

Klara taputti jalkaani ja nojasi päänsä olkaani vasten.

»Älä lähde sinne.»

Ja miettikääpä tätä: milloin arvelette, että näin tuon unen?

Edellisenä yönä, ennen sitä päivää kun isä soitti minulle ja kaikki alkoi.

Edellisenä yönä.

Isak, älä lähde sinne.

Ihan kuin Klara olisi yrittänyt varoittaa minua. Tarkoitin, että kyllähän minä tajuan ettei se niin ollut. Eihän se voinut olla niin. Mutta silti.

Aika sairasta, vai mitä?

NÄKÖKULMAN MUUTOS.

Olette takuulla nähneet sen kuvan. Ensin se näyttää vanhalta mummolta. Seuraavassa hetkessä siinä onkin nuori, elegantti nainen, hänellä on pitkä kaula ja hän on kääntynyt puoliksi pois päin.

Istun maassa, omassa pienessä kiilanmuotoisessa tilassani ulkoilupihalla, ja tuijotan taivasta. Tuntuu siltä kuin istuisin jättikokoisen Trivial Pursuit -pelinappulan yhdessä lokerossa.

Eristettynä.

Mutta sitten minulle tulee mieleen, että entä jos se onkin ulkomaailma, joka on eristetty? Koko muu maailmankaikkeus. Vain tässä pikku piirakkalohkossa, jossa minä istun, voi liikkua vapaasti. Kaikki muu on eristettyä.

Näkökulman muutos.

Isä sai minut näkemään maailman ihan toisella tavalla. Muutamana lyhyen hetken ajan. Se kai oli hänen tarkoituksensakin kaiken takana.

Tai voi sen niinkin nähdä, että muutaman lyhyen hetken ajan minä olin yhtä hullu kuin hän.

Enää en pysty näkemään maailmaa sellaisena kuin silloin. Muistan silti miltä se tuntui. Ja kun se tunne palaa, minua alkaa pyörryttää ja on pakko istua alas.

Tässä yhtenä päivänä tuonne muurin harjalle lennähti korppi. Tai luulisin ainakin, että se oli korppi. Se oli iso ja musta.

Olen miettinyt, olikohan se hän, se nainen. Ja jos oli, niin mitä hän minusta haluaa? Jäikö meillä vielä jotain selvittämättä?

Minä rukoilen. Toivottavasti ei.

Päivisin uneksin äidistä ja öisin Klarasta ja Maddesta.

Taivas teräsverkon yllä on tasaisen harmaa.

Ihan samanlainen kuin sinä päivänä, kun isä soitti.

ENNEN KUIN KAIKKI tapahtui, olin töissä lähihoitajana kotipalvelussa. Olin tehnyt sitä jo melkein neljä vuotta. Viihdyin mainiosti. Minulla oli pieni virka-auto, jolla kiertelin niiden lähiseutujen vanhusten luona, jotka vielä asuivat kotona taloissaan ja mökeissään. Osa heistä asui torpissa keskellä metsää. He varmaan olisivat kuihtuneet ja kuolleet parissa viikossa, jos olisivat joutuneet hoivakotiin.

Ihmiset luulevat aina, että pahinta kotipalvelutyössä on asiakkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen. Vaippojen vaihtaminen, vanhusten perseiden pyyhkiminen kun he ovat paskoneet housuunsa. Totuus kuitenkin on, että siihen tottuu viikossa. Minä ainakin totuin. Sen jälkeen kävi tuskin enää mielessä, että se oli inhottavaa, hajutkaan eivät tuntuneet niin voimakkailta kuin alussa. Se oli vain jotain, mikä piti hoitaa.

Minusta toimistohommat olivat kaikkein pahinta. Raporttien kirjoittaminen, tilanteenarviointikokoukset, tarviketilauksen tekeminen, kaikki se mikä ei suoraan liittynyt itse työhön. Kuolettavan tylsää. Välillä paperihommien tekeminen sai minut harkitsemaan työpaikan vaihtamista.

Monien mielestä stressiä on vaikea sietää, sitä ettei vanhuksille koskaan ole riittävästi aikaa, että aina täytyy olla kiihruhtamassa seuraavan luo ja taas seuraavan ja sitä seuraavan. Riittämättömyyden tunne on jatkuvaa. Minulla kuitenkin oli

koko kunnan parhaat työvuorot. Se johtui siitä, että olen iso ja vahva ja pystyin kampeamaan vanhan ukon, kuten esimerkiksi Virserydin Göten, suihkuun ihan omin voimin. Göte oli kuluneen vuoden aikana laihtunut aika tavalla, mutta painoa oli edelleen reilusti yli sata kiloa. Jos minä en ollut menossa Göten luo, sinne piti lähettää kaksi hoitajaa. Jos Göte oli kaatunut lattialle, vain minä sain nostettua hänet takaisin tolpileen yksin. Siinä mielessä voi sanoa, että hoidin kahden lähihoitajan hommat, ja siksi työvuorolistani olikin oikein mukiinmenevä.

Se päivä oli juhannuksen jälkeinen tiistai. Oli paskamainen keli, kylmä ja sateinen, taivas kuusimetsän yllä oli tasaisen harmaa. Smoolannin kesä. Onko kesä yhtä onneton jossain muuallakin tässä maassa? Tai tällä planeetalla? Sallikaa minun epäillä. Oli miten oli, surkean sään takia odotin seuraavalla viikolla alkavaa lomaa entistäkin hartaammin. Olimme Madden kanssa lähdössä Turkkiin, Antalyaan. Siellä me olimme viime kesänä tavanneet.

Sellaista me suunnittelimme silloin. Voi luoja. Tuntuu kuin siitä olisi sata vuotta.

Olin ajellut ympäriinsä pikku autollani jo pari tuntia, ja kello lähestyi yhdeksää. Sinä aamuna kaikki seitsemänkymppien tiet olivat enimmäkseen autioita. Mielessäni pyöri edellisyön uni Klarasta. Se oli nostanut paljon kaikenlaisia tunteita pintaan. Iloa Klaran tapaamisesta pitkästä aikaa, vaikkakin vain unessa. Haikeutta unesta herättyäni. Levottomuutta, jota en oikein itsekkään ymmärtänyt.

Älä lähde sinne.

Ajoin mateluvauhtia Tannsjön läpi, pikkukylän jonka laitamilla vanha Birgit asusti. Kylmäasema, pieni lähikauppa. Liuta liiketiloja, jotka olivat seisseet tyhjillään niin kauan kuin muis-

tin. Kaksikerroksinen kerrostalo, Tannsjön ainoa. Ei yhtäkään ihmistä ulkona sateessa.

Pysäköin Birgitin pienen yksikerroksisen keltatiilitalon pihatielle. Joskus, ajat sitten, talo oli varmasti tuntunut uudelta, nykyaikaiselta ja käytännölliseltä. Tiesin, että Birgit oli ollut naimisissa ja että hänen puolisonsa oli nukkunut pois jo monta vuotta sitten. Lapsista en ollut koskaan kuullut puhuttavan.

Kun Birgit muutti tähän taloon, tiesikö hän että tänne hän myös jäisi? Vai ajattelikko hän, että tämä oli vain ensimmäinen pysäkki sen matkan varrella, joka oli hänen loppuelämänsä? Tuntuiko hänestä silloin, että aikaa oli edessä loputtomasti, mahdollisuuksia rajattomasti?

Menin ulko-ovelle, avasin sen ja astuin sisään. Ja huomasin eteisen lattialla lammikon.

Se ei ollut ensimmäinen kerta. Birgit oli viime talvena täytännyt yhdeksänkymmentä ja hän oli pikkuisen seniili. Toisinaan hän otti yöllä vaipan pois. Ja sitten sitä saattoi löytää yhtä sun toista vähän sieltä sun täältä talosta.

Menin makuuhuoneeseen Birgitin luo. Hän kuorsasi sängyssä suu auki. Otin hänen luisevan, maksaläikkäisen kätensä omaani ja puristin varovasti.

»Birgit? Birgit? Olisi aika herätä.»

Birgit avasi silmänsä, melkein hidastetusti. Hän oli jossain kaukana poissa. Katsoi minua unisin ja hämmentynein silmin.

»Huomenta. Minä tässä, Isak.»

Epävarma hymy levisi Birgitin kasvoille, hänen vetistävän harmaat silmänsä näyttivät heti nuoremmilta.

»Hei, Isak», hän sanoi.

»Nukuitko hyvin? Miten voit?»

»Paremmiin kuin huomenissa», Birgit piipitti käheästi.

Minä hymyilin. Birgitillä oli valikoima repliikkejä ja vitsejä, joita hän toisteli joka tapaamisella. Johtui varmaan dementiaasta. Sillä ei kuitenkaan ollut mitään väliä, että vitsit oli kuultu jo sataan kertaan ennenkin, ne eivät olleet se juttu, joka ilahdutti. Vaan se silmien sirkeä tuike, kun Birgit niitä heitti.

Tunsin nenässäni epäilyttävää hajua. Jep, en ollut vieläkään täysin immuuni. Kohotin peittoa ja huomasin, että Birgit oli alasti vyötäröstä alaspäin ja että hän oli paskonut sänkyyn.

Ei ollut ensimmäinen kerta sekään.

Juuri silloin puhelimeni alkoi surista. Otin sen esiin ja tarkistin soittiko joku töistä, tai Madde. Ei kumpikaan. En tunnistanut numeroa. Varmaankin joku puhelinmyyjä. Hylkäsin puhelun ja ryhdyin töihin.

Puoli tuntia myöhemmin Birgit istui keittiössä ja söi aamupalaa. Olin pyyhkinyt pissat eteisen lattialta, suihkuttanut ja pessyt Birgitin, pukuun hänelle puhtaan vaipan ja vaaleanharmaat verkkarit, keittänyt kahvia ja tehnyt pari juustovoileipää. Birgitin mussuttaessa leipää ja ryystäessä kahvia heitin paskaiset petivaatteet pesuun ja vaihdoin sänkyyn uudet, puhtaat lakanat. Sitten menin Birgitin seuraksi keittiöön. Kun astuin ovesta, hän mittaili minua katseellaan kuin näkisi minut ensimmäistä kertaa. Birgitillä oli niskajäykkyyttä eikä hän pystynyt taivuttamaan päätänsä taakse, joten hän kallisti koko yläruumista ihan kuin yrittäisi tähytää pilvenpiirtäjän huippua tai jotain.

»Johan nyt, siinä on meillä yksi joka on muistanut syödä aamupuuronsa», hän sanoi ja nauraa hörähti.

»Näin on», minä vastasin ja virnistin.

Se oli jo toinen kerta kun Birgit sanoi sen tänä aamuna. Ja mikäli häntä yhtään tunsin, hän ehtisi sanoa sen vielä muutama otteeseen ennen kuin minun olisi aika jatkaa matkaa.

Otin keittiön kaapista kupin, kaadoin itselleni kahvia ja istahdin tuolille Birgitin viereen. Sitten sanoin:

»Tehdäänkö kohta pikku kävelylenkki?»

»Ihanko mennään ulos kävelylle?»

Nojasin vähän lähemmäs Birgitiä ja korotin ääntäni.

»Tänään ei mennä ulos, minä en ehdi. Mutta tehdään kumminkin pikku lenkki täällä sisällä.»

»Juu, se passaa kyllä.»

»Tiedäthän sinä, että liikunta tekee hyvää. Ei tule selkä niin kipeäksi.»

»Ei, ei. Ei minulla mitään selkävaivoja ole.»

»No sepä hyvä.»

»Pystyn nykyään makaamaan sängyssä ilman kainalo-sauvoja.» Birgit katsoi minua ja nauroi, hänen silmänsä siristyivät kuin kahdeksi puolikuuksi, ja minuakin nauratti.

»Joo, hieno homma, Birgit. Kuljet voitosta voittoon.» Silitin hänen poskeaan.

Puhelin surahti uudestaan, mutta se sai odottaa.

Kun olin kävelyttänyt Birgitiä pari kierrosta ympäri taloa ja istuttanut hänet sitten olohuoneen nojatuoliin, halusin häntä vielä pikaisesti.

»Hei sitten. Mia tulee käymään iltapäivällä. Nähdään huomenna.»

»Olet aina tervetullut.»

Suljin ja lukitsin ulko-oven perässäni. Autolle kävellessä ongin puhelimen taskusta. Samasta numerosta oli soitettu uudelleen, mutta tällä kertaa soittaja oli jättänyt myös viestin.

Puhelinmyyjät eivät yleensä jätä viestejä.

Soitin vastaajaan ja kuuntelin.

Ensin oli pitkään hiljaista, kunnes joku veti syvään henkeä.

Mitä tämä oikein oli?

Sitten:

»Hei, Isak... Fredrik tässä. Isä tässä.»

Uusi, pitkä hiljaisuus.

»Minulla olisi yksi asia, jonka haluan kertoa sinulle. Joten...
voisitko soittaa minulle tähän numeroon? Kiitos.»

Klik. Viesti loppui.

Avasin autonoven, lysähdin ratin taakse istumaan, vedin oven kiinni. Hengitin syvään ja tuijotin puhelintani.

Istuin autossa Birgitin pihatiellä hyvän aikaa, sydän rinnassa jyskyttäen.

SE VASTAAJAVIESTI vaivasi minua koko päivän. Sitä oli vaikea olla ajattelematta.

Työpäivän jälkeen painuin salille ja vedin kovan treenin. Huhkin crosstrainerissa kuin heikkopäinen, kohotin sykkeen melkein sataanseitsemäänviiteen. Jahtasin sitä fiilistä, kun sydän hakkaa koko kropassa, rinnassa ja kurkussa ja korvissa, jopa silmien takana niin että näkö melkein sumenee joka iskulla. Silloin aivoissakin nimittäin tapahtuu jotain, kun painaa niin täysillä. Sitä on ehkä vähän jumittunut tiettyihin vanhoihin renkaanuriin, tarkoitan siis oman päänsä sisällä, ja tosi kova treeni ikään kuin nollaa nupin ja sitä pääsee takaisin tielle. Ylös ojanpohjalta.

Toiset treenaajat vilkuilivat minua. Yksi mimmi, jonka olin nähnyt salilla pari kertaa aiemminkin, hän on kai muutaman vuoden minua nuorempi, siinä kahdenkymmenen, näytti melkein huolestuneelta, kuin olisi pelännyt että saan tyyliin sydänkohtauksen. Mutta salilta lähtiessä minulla oli parempi olo. Levottomuus oli vähän hellittänyt.

Kotimatalla mietin mitä isän suhteen kannattaisi tehdä. Minulla oli tietenkin vain kaksi vaihtoehtoa, joko soittaa takaisin tai jättää soittamatta. Juttu oli kuitenkin niin, että vaikka en soittaisikaan, en voisi vain olla kuin mitään ei olisi tapahtunut. Isä oli yrittänyt soittaa minulle, hän halusi kertoa minulle jotain.

Jos en ottaisi häneen yhteyttä, jäisin pohtimaan mitä hänellä oli ollut mielessä.

Isä oli pannut minut valinnan eteen, mutta kumpikaan vaihtoehto ei houkuttanut.

Minä ja Madde asuimme pienessä kaksiossa lähellä keskustaa. Sieltä oli viiden minuutin kävelymatka torille, jonka laidalla seisoi vanha käräjätalo, ja kymmenen minuutin kävelymatkan päässä toiseen suuntaan oli Ica Maxi -ruokakauppa. Asuimme siis lähellä kaikkea. Tai ei mitään, riippuen siitä miltä kantilta asiaa katsoo.

Joenrantaan on rakennettu asumisoikeusasuntoja, suuria uudenkarheita lokaaleja, joissa on lasitetut parvekkeet. Käyttövastikkeet ovat korkeita, mutta kämpät menivät silti kuin kuumille kiville. Raharikkaita siis löytyy jopa meidän pienestä kaupungistamme. Sellaisista huoneistoista minun ja Madden oli kuitenkin turha haaveilla. Saimme hommattua kulahtaneen viidenkymmenen kahden neliön vuokrataksion, kolmas kerros, ei hissiä.

Kun nyt muistelen sitä asuntoa, tuska pyyhkäisee ylitseni kuin valtava aalto. Istun hievahtamatta paikallani, kunnes se on taas vaipunut. Siinä vierähtää hyvän aikaa.

Meidän elämämme, yhteinen tulevaisuutemme, kaikki toivo ja unelmat mahtuivat niihin viiteenkymmeneen kahteen neliöön.

Olohuoneessa oli vielä yksi purkamaton muuttolaatikko jäljellä. Siellä se varmaan nököttää edelleenkin.

Hyi helvetti.

Kun astuin kotiovesta sisään, kuulin että Madde paistoi jotain pannulla keittiössä.

»Huhuu», hän kailotti, jotta kuulisin hänet vanhan liesituu-
lettimen hurinan yli.

»Huhuu», minä kailotin takaisin ja laskin treenikassin
eteisen lattialle. Jatkoin kapeaa käytävää pitkin pieneen keit-
tiöömme. Madde katsahti minuun ja hymyili.

»Hei siellä.»

»Hei.» Menin hänen luokseen ja laskin kädet hänen vyötäi-
silleen. Kumarruin vähän alaspäin, Madde kurkotti hiukkasen
ylös, ja me suutelimme.

»Ohhoh, olet ihan punainen», Madde sanoi.

»Kävin salilla.»

Vedin Madden syliini. Hänellä oli paistinlasta kädessä, valu-
rautapannussa tirisi kalkkunapullia. Pastakattilassa vesi kiehui
hurjasti. Minä kysyin:

»Mitä voin tehdä? Katanko pöydän?»

»Joo, kata vain. Ja laita vähän jotain vihreää. Jääkaapissa on
tomaattia ja kurkkua.»

Ryhdyin kattamaan minikokoista keittiönpöytää. Muuta-
man kerran olimme istuneet pöydän ääressä syömässä kolmisin,
kun vaari oli käynyt meillä kylässä, mutta liian ahdistahan siinä
oikeastaan kolmelle oli.

Vilkuilin lieden ääressä seisovaa Maddea. Hän oli täysin
keskittynyt ruoanlaittoon eikä huomannut silmäyksiäni.
Kumpikaan meistä ei ollut kovin hyvä laittamaan ruokaa, eikä
se meitä oikein kiinnostanutkaan. Madde oli löytänyt kirppu-
torilta julkkiskokki Erik Lallerstedtin keittokirjan, jossa tämä
kirjoitti ettei puolivalmisteiden käyttämisestä kannattanut
potea huonoa omaatuntoa, niin oli välillä pakko tehdä jotta
sai arjen rullaamaan. Sen viisauden olimme Madden kanssa
tosiaankin omaksuneet. Käytimme puolivalmisteita myös,
jotta saimme viikonloput rullaamaan. Aina silloin kun emme

hakeneet noutoruokaa lähipizzeriasta tai thaipaikasta.

Ja minä mietin, niin kuin minulla usein oli tapana, miten outoa kaikki lopulta olikaan. Ja miten ihanaa. Että tuo upea mimmi seiso paistamassa kalkkunapullia meidän yhteisessä keittiössämme. Että hän oli muuttanut Tukholmasta tänne peräkylään keskelle synkintä Smoolantia, vain jotta saisi asua yhdessä minun kanssani.

Madde oli muutaman vuoden minua vanhempi. Kaksikymmentäyhdeksän. Hän näytti pieneltä käsivarsillani vaikka oli itse asiassa keskimittainen. Hänen vartalonsa oli hoikka ja muodokas. Hän ei koskaan käynyt salilla mutta näytti silti timmiltä, en ikinä tajunnut miten se oli mahdollista. Sinä iltana hänellä oli päällään tiukat mustat farkut (rakastin työntää käteni niiden farkkujen takataskuihin) ja valkoinen toppi, joka peitti alaselässä olevan pienen tribaalitatuoinnin. Hänen hiuksensa olivat tummanruskeat, aika lyhyet, ne ulottuivat vähän korvien alle mutta jättivät solakan, kauniin kaulan ja niskan paljaaksi. Ne oli leikattu ihan tietyllä tavalla, en oikein osaa kuvailla sitä kunnolla. Sen huomasi, ettei hän ollut käynyt missään paikallisessa kampaamossa. Madde kävi Tukholmassa suunnilleen joka toinen kuukausi ja leikkautti aina samalla hiuksensa siellä.

Hänen kasvonsa olivat kauniit, »symmetriset» niin kuin yleensä kai sanotaan, poskipäät olivat korkeat ja silmät ruskeat. Meikki oli aina huoliteltu, reilusti kajalia silmien ympärillä ja väriä poskilla.

Mutta se, mikä tosissaan meni minun vereeni, oli kaikki se mikä ei ihan sopinut kuvaan. Ne pienet jutut, joista huomasi ettei hän ollut mikään rocktähti vaan todellinen ihminen, lihaa ja verta. Hänen vaaleanpunaiset, pesussa värjäytyneet sukkansa. Se, miten hän rapsutti varpaillaan toisen jalan jalkapöytää. Hä-

nen hiukan epävarma asentonsa keittiössä paistinlasta kädessä, se miten hänen oli pakko katsoa tosi tarkkaan mistä lieden napulasta lämpöä pastakattilan alla saikaan säädettyä pienemmälle.

Täällä Madde ei oikein ollut elementissään. Ja se johtui minusta. Minun takiani hän suostui sietämään tätä, vain saadaakseen olla minun kanssani. Kun ajattelin sitä, minusta tuntui että rakastin häntä.

Sinä iltana, sen jälkeen kun isä oli ottanut minuun yhteyttä ensimmäisen kerran kahteentoista vuoteen, katoin pöydän valmiiksi ja pilkoin meille vähän kurkkua ja tomaattia. Avasin maissipurkin ja tyhjensin senkin salaattikulhoon. Madde kaatoi pastan keitinveden pois, pani pöydälle pannunaluset ja asetti paistinpannun ja kattilan tarjolle. Minä otin jääkaapista ketsupin. Sitten istuimme syömään.

»Mitä olet tänään puuhaillut?» minä kysyin.

»En mitään erityistä», Madde vastasi pureskelun lomasta.

»Selasin vähän työkkäarin sivuja, mutta ei sieltä löytynyt mitään uutta.»

Kun Madde oli edellistalvena muuttanut tänne, hän oli ollut vähän aikaa töissä Korserydin kartanolla. Määräaikaisena. Siellä tarvittiin lisätyövoimaa joulupöytiin ja uudenvuodenjuhliin. Se homma jäi kuitenkin siihen, Madden työsopimusta ei jatkettu. Eikä hän sen jälkeen ollut rehellisesti sanoen vaikuttanut mitenkään superinnokkaalta löytämään mitään muuta, vaikka selailikin työvoimatoimiston nettisivuja joka viikko. Tai ainakin väitti selailevansa.

Minulla ei ollut mikään maailman paras palkka mutta lupasin silti maksaa vuokran ja muut laskut, kunnes Madde löytäisi töitä. Mutta mistään sellaisesta hän ei halunnut kuulla puhuttavankaan. Hän maksaisi puolet, siitä hän piti kivenkovaa kiinni.

»Katsokaa minua silmiin ja sanokaa, että olisitte itse toimineet toisin.»

»Todellinen onnistuminen
Kvensleriltä.»

– MARIESTADS-TIDNINGEN

»Tiukasti punottu juoni
huipentuu melkoiseen
crescendoon.»

– SKÅNSKA DAGBLADET

»A-luokan
jännitystä.»

– EXPRESSEN SÖNDAG

»Tekstistä aistii
kirjailijan taustan
käsikirjoittajana...
Vertahyytävä.»

– GÖTEBORGS-POSTEN

»Psykologinen trilleri
on vaativa laji... ja
Kvensler hallitsee
taiteenlajin täydellisesti.»

– KAPPRAKT

»Yksi aikamme
kiinnostavimmista
jännityskirjailijoista,
jolla on varma ote.»

– VÄXJÖBLADET

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-48695-5